

ועדת המשפיעת מזהירה!
נבחן המעביר חומר עזר לרעהו
או רמז מילולי ייענש בחומרה

אוניברסיטת בר אילן
הפקולטה למשפטים
משפט וחברה
ד"ר אביטל מרגלית
99-109-01, 99-109-02
מועד א', 25 בינואר 2007

הנחיות כלליות:

משך הבחינה – שעתיים .
יש לכתוב - בעט- על צד אחד בלבד של כל דף.
ניתן להשתמש בכל חומר עזר.
אורך התשובה- לא יעלה על 2.5 עמ'.

א.

דו"ח מבקר המדינה לשנת 2005 מצא כי גני אירועים רבים המצויים בשטחים פתוחים שבתחומן של מועצות איזוריות פועלים תוך הפרה בוטה של הנוראות חוק התכנון והבניה וחוק רישוי עסקים. ממצאי הביקורת מצביעים על כך שגורמי הפיקוח והאכיפה שתפקידם למנוע את ביצוע העבירות האמורות כשלו בתפקידם. למעשה, הבנייה בגנים והפעילות שלהם הלכו והתרחבו במהלך השנים. את האחריות לכך מטיל הדו"ח, בין היתר, הן על הועדות המקומיות לתכנון ובניה והן על המועצות האיזוריות, הנושאות בנטל העיקרי בתחום הפיקוח והאכיפה.

(לצורך מבחן זה הנח כי ישנו מתאם רב בין מקבלי ההחלטות בוועדת התכנון המקומית לבין מקבלי ההחלטות במועצה האיזורית).

ב.

ב-20 בספטמבר 2006, פירסם דובר משרד המשפטים הודעה לעיתונות שכותרתה: "אזהרה למתחננים בגן האירועים: בדקו האם תלוי ועומד כנגדו צו הריסה"
בין היתר נאמר בהודעה כדלקמן:

"בשנים האחרונות הוקמו ברחבי הארץ גני אירועים רבים, חלקם על קרקע חקלאית ובשטחים פתוחים. פעילות הגנים, כמו גם הקמתם, נעשית שלא כדין ותוך הפרה בוטה של הנוראות חוקי התכנון והבניה וחוק רישוי עסקים. זוגות רבים מתחננים בגני אירועים ברחבי הארץ, אולם מעטים יודעים כי גני אירועים רבים בישראל הוקמו ללא היתר מרשויות התכנון והבניה. במסגרת הליכים משפטיים, המנוהלים על ידי הרשויות נגד גנים כאלה, מוצאים צווים להריסתם. במצב דברים זה, זוגות שקבעו תאריך לחתונה מבעוד מועד עלולים לגלות סמוך למועד האירוע כי הגן שבו הם אמורים לערוך את חתונתם- נהרס או ייהרס בטרם האירוע.

חשוב לציין כי הפעילות האסורה של גני האירועים לא רק שהיא אסורה עפ"י חוק ומבטאת רמיסה של שלטון החוק, אלא כרוכה בה סכנה לחיי האנשים הפוקדים את גני האירועים, כפי שקבע בעניין זה ביהמ"ש העליון. וזאת מחמת היעדר פיקוח על הקמתם ועל האופן בו הם פועלים".

ג.

ח"כ רוברט אילטוב הגיש עתירה (בג"ץ 8379/06) בה טען כנגד אי אכיפתה של החלטה שנתקבלה על ידי הועדה לענייני ביקורת המדינה של הכנסת אשר קבעה הליך שמטרתו מתן הזדמנות לגני אירועים להכשיר את פעולתם תוך מזעור של חסמים ביורוקרטיים. הש' רובינשטיין פסק בעניין עתירה זו:

"ככל שהמדובר בעתירת ח"כ אילטוב, פשיטא הוא שבכל הכבוד לסיכום יו"ר ועדת ביקורת המדינה בכנסת... אין הוא מהווה על פי דין הוריה אופרטיבית לרשויות אכיפת החוק. אכן, יש להתייחס בכובד ראש לדיונים בוועדות הכנסת ולתוצאותיהם, ועל פי הודעת [ועדה מחוזית לתכנון ובניה, מרכז] נעשה מאמץ בהקשר זה, אך לא נשא פרי של ממש. מכאן ועד לראיית הסיכום כחוסם אכיפת חוק הדרך רחוקה כרחוק מזרח ממערב".

ד.

לאחר דחיית עתירתו הגיש ח"כ אילטוב הצעה לתיקון חוק התכנון והבניה באופן שסמכות מתן היתרים להקמת והפעלת גני אירועים תעבור לידי ועדות התכנון המקומיות. בדברי ההסבר להצעה הוא כותב, בין היתר, כדלקמן:

"גני האירועים הפכו להיות מחזה נפוץ במדינת ישראל ובהם נערכים מדי שנה עשרות אלפי אירועים בנוכחות מיליוני מוזמנים. גני האירועים... מעסיקים אלפי עובדים, נותני שירות וספקים, משלמי מסי עתק למדינה וארגונה בהיקפים גדולים לרשויות מקומיות... [אולם] רוב רובם של גני האירועים פועל ללא היתר או רשיון... ובכך יש כדי להעיד על כשל תכנוני וביורוקרטיה נוקשה ההופכת את היזמים לעבריינים בעל כורחם. הועדה לענייני ביקורת המדינה בכנסת דנה בעניין... והחליטה על הסרת חסמים ביורוקרטיים על מנת להביא להכשרת גני האירועים, אלא שהחלטה זו לא יושמה כלל, ומכאן הצעת החוק".

נתח אירועים אלו על סמך לימודיך בקורס משפט וחברה.